

V/HTA

SIVISTYSLAUTAKUNNAN
VASTINEET
TARKASTUSLAUTAKUNNAN
VUODEN 2023
ARVIOINTIKERTOMUKSEEN

V/H/T/I

TARKASTUSLAUTAKUNNAN ARVIOINTIKERTOMUS

- Vihdin kunnanvaltuusto hyväksyi 25.9.2023 kokouksessaan tarkastuslautakunnan edelliseen arviointikertomukseen tehdyt vastineet. Vastaukset oli laadittu huolellisesti ja tarkastuslautakunta kiittää saaduista vastineista.
- Tarkastuslautakunta velvoittaa kunnanhallituksen pyytämään lautakunnilta selvitykset ja kuvaukset toimenpiteistä, joihin on ryhdytty tai on ryhdyttävä tässä arviointikertomuksessa esitettyjen havaintojen johdosta sekä toimittamaan selvitykset ja kuvaukset kunnanvaltuustolle ja tarkastuslautakunnalle tiedoksi viimeistään syyskuun 2024 loppuun mennessä.

Sivistyslautakunta

Tarkastuslautakunnan huomiot:

- Henkilökunnan työhyvinvointiin ja työssä jaksamiseen on edelleen kiinnitettävä huomiota seuraamalla uupumisen ja poissaolojen yleisimpiä syitä ja lähestymällä näitä asioita ratkaisukeskeisesti, yhteistyössä henkilökunnan kanssa
- Henkilökunnan pysyvyyden varmistaminen sekä varhaiskasvatuksessa että opetuksessa on tärkeää lasten kehityksen turvaamiseksi ja asiaan on syytä kiinnittää huomiota
- Työturvallisuusilmoitusten osalta on aiemmin ilmoitettu raportoinnin muuttamisesta siten, että raportoidaan erikseen tapaturmat (esim. liukastumiset) ja työssä kohdatut väkivaltatilanteet. Tämä ei valitettavasti ole vielä toteutunut
- Edelleen korkeiden työturvallisuusilmoitusten määrän johdosta on syytä jatkaa kaikkia tarvittavia toimenpiteitä, joita on aloitettu vuoden 2023 aikana:
  - Opetuksen henkilöstölle on annettu lukuvuonna 2023-2024 AVEKKI-koulutusta, joka on työyhteisön turvallisuuskoulutus. AVEKKI-koulutus tarjoaa toimintatapamallin uhka- ja väkivaltatilanteisiin ja erityisesti niiden ennaltaehkäisyyn. AVEKKI-koulutusten tavoitteena on luoda turvallinen työyhteisö sekä asiakkaille että työntekijöille
  - Varhaiskasvatuksen henkilöstölle on järjestetty MAPA -koulutukset. Mapa-koulutuksen avulla pyritään ennaltaehkäisemään ja hallitsemaan haasteellista käytöstä. Lisäksi varhaiskasvatuksen opettajat saivat syksyllä 2023 koulutusta psykologisesta turvallisuudesta. Koulutusten tavoitteena on luoda turvallinen ilmapiiri kaikille

OPETUS

Sivistyslautakunta / Opetus (1/2)

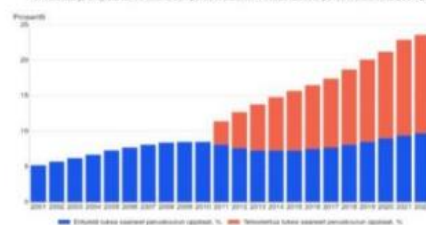
Tarkastuslautakunnan huomiot

- Laskentapäivän 20.9.2023 mukaan oppilaita Vihdissä tehostetulla tuella oli 628 ja erityisellä tuella 428. Määrä ei ole olennaisesti muuttunut tuen kriteerien täsmentämisen ja yhdenmukaistamisen myötä. Aiemmin erityistä tukea ja tehostettua tukea saavien oppilaiden lukumäärä on Vihdissä ollut yli 10 % suurempi kuin muissa Kuumakunnissa
- Tuen arvioimisen tapoja on yhdenmukaistettu, lisätty nivelvaiheiden yhteistyötä ja ymmärrystä sekä luottamusta tuen toteutumisesta eri koulupolun vaiheissa sekä lisätty rohkeutta ja valmiutta arvioida tuen vaikuttavuutta ja sen tuomaa muutostarvetta tuen asteeseen. Kehittämisen myötä on siirrytty kohti tuen tarpeen jatkuvaa arviointia sen sijaan, että tuen porras nähdään saavutettuna etuna, jota ei sovi muuttaa
- Erityisopetukseen liittyvien tavoitteiden saavuttamista tulee edelleen edistää. Kaikkien jo käyttöön otettujen keinojen ja hankkeiden (esim. KouluKunnossa –hanke sekä K-0 –toiminta ja someturva) toteutumisen seurantaan tulee edelleen kiinnittää erityistä huomiota

Tuen oppilasmäärien kehitys Suomessa

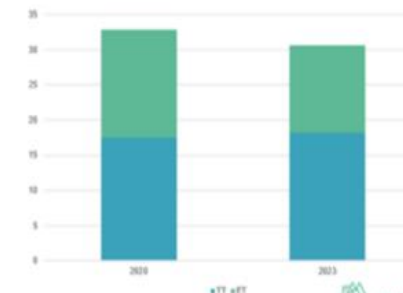
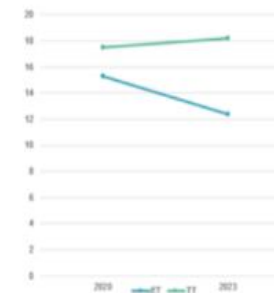
Tilastokeskuksen tietojen mukaan yhä useampi peruskoulun oppilas sai oppimisen tukea vuonna 2022. Tehostettua tukea sai 79 200 eli 13,9 % ja erityistä tukea 55 500 eli 9,7 % peruskoulun oppilaista. Tehostettua ja erityistä tukea saaneiden oppilaiden osuus kasvoi 0,7 prosenttiyksikköä edellisvuodesta.

Tehostettua ja erityistä tukea saaneiden peruskoululaisten osuus kaikista peruskoululaisista 2001-2022

Tuen oppilasmäärien kehitys

oppilasmäärä 16.8.2023	TT	ET
3456	629	429

VASTINE

- Perusopetuslaki ei mahdollista oppilaan siirtämistä erityisestä tuesta suoraan yleiseen tukeen. Jos erityinen tuki lakkautetaan, oppilaasta tulee automaattisesti tehostetun tuen oppilas. Siksi kokonaismäärä ei ole muuttunut merkittävästi erityisen tuen oppilaiden määrän vähennyttyä.
- Tehostetun tuen purkamisia on toistaiseksi tehty hyvin vähän. Ohjeet tehostetun tuen arvioimiseen ovat olemassa, mutta tuesta päättäminen on koulun sisäinen tapahtuma ja rehtorin päätös. Sitä on keskitetysti melko hankala valvoa tai siihen puuttua prosessin aikana.
- 1.8.2025 astuu voimaan perusopetuslain muutos, joka koskee erityisesti kolmiportaista tukea. Se poistuu kokonaan ja yleisen, tehostetun ja erityisen tuen tilalle tulee ennalta ehkäisevä tuki ja oppilaskohtaiset tukitoimet. Miten ja milloin tukea jatkossa konkreettisesti järjestetään, tulee olemaan melko yksityiskohtaisesti OPH:n ohjeistamaa opetussuunnitelman perusteissa.

Tässä vaiheessa on mahdotonta tehdä kuntatasolla tarkkoja suunnitelmia, kun ei tiedetä ohjeistuksen sisältöä. Mikäli laki tulee voimaan nykyisen ehdotuksen mukaisena, meidän tulee vuoden 2025 aikana avata ja käydä läpi jokainen erityisen ja tehostetun tuen päätös ja tutkia, miten oppilaan tuki jatkossa järjestetään.

Sivistyslautakunta / Opetus (2/2)

Tarkastuslautakunnan huomiot

- Hoidollispedagogisten (HOPE) luokkien osalta LUVN on ilmoittanut ottavansa pois psykiatristen sairaanhoitajien resurssin. Asiasta on tehty lisätalousarviopyyntö erityisohjaajan palkkaamiseksi. Kun monipuolisen perusopetuksen (MOPO) -luokalle lisätystä erityisohjaajan resursseista on saatu havaittavaa hyötyä sekä työssäjaksamisen että oppilaiden menestymisen/tulevaisuuden näkymien parantamisessa, asiaan on syytä kiinnittää erityistä huomiota jatkossakin
- Kun opiskeluhoolto on siirtynyt hyvinvointialueelle, kunnassa tulee edelleen kiinnittää erityistä huomiota siihen, että opiskeluhoolto toimii kaikissa tilanteissa ja oppilaat saavat riittävän ja tarvitsemansa tuen, yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa.

VASTINE

- Vihdin kunnanvaltuusto on kokouksessaan 10.6.2024 § 25 hyväksynyt lisätalousarvion opetuksen tulosalueelle hoidollispedagogisten luokkien erityisohjaajan palkkakuluihin. Vakituinen erityisohjaaja (koulutuksena psykiatrinen sairaanhoitaja) on palkattu ja hän työskentelee 50% työajasta yläkoulun HOPE-luokassa Vihdin yhteiskoulussa ja 50% työajasta alakoulun HOPE-luokassa Etelä-Nummelan koulussa.
- Vihdin opetuspalvelut toimii aktiivisesti riittävien opiskeluhuoltopalveluiden varmistamiseksi yksiköissä. Koulujen lukuvuosisuunnitelmien liitteenä on kuntatasoinen taulukko, johon on kirjattu yksiköiden opiskeluhuollon toimijoiden (kouluterveydenhoitaja, koulukuraattori, psykologi ja koululääkäri) tarve ja todellinen tilanne (HTV). Tältä pohjalta käymme vuoropuhelua hyvinvointialueen kanssa kuntatasoisissa yhteistyöryhmissä.

VARHAISKASVATUS

Sivistyslautakunta / Varhaiskasvatus

Tarkastuslautakunnan huomiot

- Henkilökunnan pysyvyys on avainasia lapsen kehityksen turvaamisessa ja siihen on syytä kiinnittää huomiota
- Varhaiskasvatuksen erityisopettajien rekrytointi on edelleen haastavaa saatavuusongelmista johtuen
  - Työnantajamielikuvaan on syytä kiinnittää erityistä huomiota
- Ennaltaehkäisevään työhön on edelleen panostettava. Tähän liittyy olennaisena osana nepsyhaasteisiin (neuropsykiatriset oireyhtymät) liittyvien käytöshäiriöiden kohtaamiseen liittyvä koulutus henkilökunnalle, jolla voi olla merkittävä vaikutus vaaratilanteiden estämisessä. Koulutusta asian tiimoilta on syytä jatkaa pitkäjänteisesti
- Varhaiskasvatuksen ja perhesosiaalityön yhteistyön vahvistaminen on tärkeää. Matalan kynnyksen perhetyö on ollut aiemmin tavoitteena, mutta pandemian vuoksi työ keskeytyi. Yhteistyötä Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen kanssa on syytä tehostaa ja olla asiassa aloitteellinen
- Kaksivuotisen esiopetuskokeilun suurin positiivinen kokemus oli rauha tekemiselle: kokeilu ei tuonut tullessaan uusia tavoitteita esiopetukselle, mutta asioiden tekemiselle annettiin toinen vuosi aikaa, jonka lopputuloksena lapset ovat valmiimpia koulutielle. Kokeilulle ei ole valtakunnallisesti näkyvissä jatkoa

VASTINE

- Varhaiskasvatustilaki 33 §: "*Jos varhaiskasvatuksessa toimivan 26–32 §:ssä säädetyn henkilöstön tehtävään ei saada henkilöä, jolla on säädetty kelpoisuus, tehtävään voidaan ottaa enintään vuoden ajaksi kerrallaan henkilö, jolla suoritettujen opintojen perusteella on riittävät edellytykset ja tehtävän edellyttämä taito tehtävän hoitamiseen.*" Tehtävä tulee laittaa aina uudelleen auki vuosittain, jos kelpoista henkilöä ei löydy. Tämä vaikuttaa henkilöstön pysyvyyteen.
- Varhaiskasvatuksen erityisopettajien rekrytoiminen on haastavaa ja rekryjen osalta on pyritty parantamaan työnantajamielikuvaa esimerkiksi työntekijöiden haastattelujen kautta, jotka on julkaistu kuntarekryn sivuilla. Lisäksi on tehty kunnan esittelyvideo, joka löytyy samoilta sivuilta.
- Varhaiskasvatuksen henkilöstölle järjestetään säännöllisesti MAPA –koulutusta, jonka avulla pyritään ennaltaehkäisemään ja hallitsemaan haasteellista käytöstä.
- Päiväkodit tekevät tiivistä yhteistyötä Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen perhesosiaalityön kanssa.
- Kaksivuotinen esiopetuskokeilu päättyi keväeseen 2024 ja valtakunnallisesti tälle kokeilulle ei ole jatkoa näkyvissä. Vihdissä jatketaan esiopetuksen järjestämistä samalla tavalla kuin ennen kokeilua, yksivuotisena esiopetuksena.

V/HT\